

110b)

$$\int_0^{\infty} \frac{1 - e^{-ax^2}}{xe^{x^2}} dx, \quad a > -1$$

Označme tento integrál takto: $F(a) = \int_0^{\infty} f(x, a) dx$ kde $f(x, a) = \frac{1 - e^{-ax^2}}{xe^{x^2}}$. Ověříme nyní předpoklady

věty: derivace integrálu závislého na parametru. Tedy:

- 1). Zvolme $a = 0 \Rightarrow F(a) = 0$ tzn. integrál konverguje pro zvolené a
- 2). Funkce $f(x, a)$ je měřitelná, neboť je spojitá v M
- 3). $\forall a \in I$ a s.v. $x \in M$ existuje konečná $\frac{\partial f(x, a)}{\partial a}$, neboť $\frac{\partial f(x, a)}{\partial a} = xe^{-x^2(a+1)}$
- 4). $\exists \varphi(x) \in L(M)$ tak, že pro $\forall a \in I$ a s.v. $x \in M$ je $|\frac{\partial f(x, a)}{\partial a}| \leq \varphi(x)$ s.v. v M ? Ano, existuje, neboť zvolíme-li pevné a_0 takové, že $-1 < a \leq a_0$ potom $e^{-x^2(a+1)} \leq e^{-x^2(a_0+1)} = \varphi(x)$ Není těžké ukázat, že $\varphi \in L(M)$, kde $M = (0, \infty)$

Odtud vidíme, že integrál je konvergentní a můžeme si dovolit zaměnit parciální derivaci s integrálem. Přistupme již tedy k triviálnímu výpočtu.

$$F'(a) = \int_0^{\infty} xe^{-x^2(a+1)} dx = \left[-\frac{1}{2(a+1)} e^{-x^2(a+1)} \right]_0^{\infty} = \frac{1}{2(a+1)}$$

$$F(a) = \int \frac{1}{2(a+1)} da = \frac{1}{2} \ln|a+1| + C = \frac{1}{2} \ln(a+1) + C, \quad (a > -1)$$

Z bodu 1). víme, že $F(0) = 0 \Rightarrow 0 = \frac{1}{2} \ln(0+1) + C \Rightarrow 0 = C$.

Tedy hledaná hodnota integrálu je

$$F(a) = \int_0^{\infty} \frac{1 - e^{-ax^2}}{xe^{x^2}} dx = \frac{1}{2} \ln(a+1)$$

116j)

$$\int_0^1 \left(\ln \frac{1}{x} \right)^p dx$$

Pro jaká p konverguje?

$$\left. \begin{array}{l} \frac{1}{x} = t \\ dx = -\frac{1}{t^2} dt \\ (0, 1) \rightarrow (\infty, 1) \end{array} \right\} = - \int_{\infty}^1 \frac{(\ln t)^p}{t^2} dt = \left\{ \begin{array}{l} t = e^u \\ dt = e^u du \\ (1, \infty) \rightarrow (0, \infty) \end{array} \right\} = \int_0^{\infty} u^p e^{-2u} e^u du = \int_0^{\infty} u^p e^{-u} du =$$

$$= \{p = v - 1\} \Rightarrow \Gamma(p + 1)$$

Tedy integrál konverguje pro $\text{Re } p > -1$

115 d)

$$\int_0^{\infty} \frac{dx}{1+x^3} = ?$$

$$\left. \begin{array}{l} x^3 = t; x = \sqrt[3]{t} \\ dx = \frac{1}{3} t^{-\frac{2}{3}} dt \\ (0, \infty) \rightarrow (0, \infty) \end{array} \right\} = \int_0^{\infty} \frac{dx}{1+x^3} = \frac{1}{3} \int_0^{\infty} \frac{t}{1+t} \frac{1}{t} t^{-\frac{2}{3}} dt = \left\{ \begin{array}{l} u = \frac{t}{1+t}; \quad dt = \frac{du}{(1-u)^2} \\ t = \frac{u}{1-u}; \quad (0, \infty) \rightarrow (0, 1) \end{array} \right\} =$$

$$= \frac{1}{3} \int_0^1 u \left(\frac{u}{1-u} \right)^{-\frac{5}{3}} \frac{du}{(1-u)^2} = \frac{1}{3} \int_0^1 u^{1-\frac{5}{3}} (1-u)^{\frac{5}{3}-2} du = \frac{1}{3} \int_0^1 u^{-\frac{2}{3}} (1-u)^{-\frac{1}{3}} du, \quad \text{odtud}$$

$$\left. \begin{array}{l} \tilde{x} - 1 = -\frac{2}{3} \Rightarrow \tilde{x} = \frac{1}{3} \\ \tilde{y} - 1 = -\frac{1}{3} \Rightarrow \tilde{y} = \frac{2}{3} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{1}{3} B\left(\frac{1}{3}, \frac{2}{3}\right) = \frac{1}{3} \frac{\Gamma(\frac{1}{3})\Gamma(\frac{2}{3})}{\Gamma(\frac{1}{3}+\frac{2}{3})} = \frac{1}{3} \frac{\Gamma(\frac{1}{3})\Gamma(1-\frac{1}{3})}{\Gamma(1+1)} = \frac{1}{3} \frac{\pi}{\sin \frac{\pi}{3}} = \underline{\underline{\frac{2\pi}{3\sqrt{3}}}}$$

111 a)

$$\int_{-\infty}^{+\infty} e^{-(ax^2+2bx+c)} dx, \quad a > 0$$

1). Způsob výpočtu

Doplňme $-(ax^2 + 2bx + c)$ na úplný čtverec a označme tento integrál jako:

$$I = \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-(\sqrt{a}x + \frac{b}{\sqrt{a}})^2} \cdot e^{\frac{b^2}{a} - c} dx$$

Pro jednoduchost označme $K = e^{\frac{b^2}{a} - c}$

$$I^2 = K^2 \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-(\sqrt{a}x + \frac{b}{\sqrt{a}})^2} dx \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-(\sqrt{a}y + \frac{b}{\sqrt{a}})^2} dy = K^2 \iint_{\mathbb{R}^2} e^{-[(\sqrt{a}x + \frac{b}{\sqrt{a}})^2 + (\sqrt{a}y + \frac{b}{\sqrt{a}})^2]} dx dy =$$

$$= \left\{ \begin{array}{l} x = \frac{r}{\sqrt{a}} \cos \varphi - \frac{b}{\sqrt{a}}; \quad r \in (0, \infty); \quad \frac{D(x, y)}{D(r, \varphi)} = \frac{r}{a} \\ y = \frac{r}{\sqrt{a}} \sin \varphi - \frac{b}{\sqrt{a}}; \quad \varphi \in (0, 2\pi); \end{array} \right\} = K^2 \int_0^{2\pi} d\varphi \int_0^{\infty} e^{-r^2} \left| \frac{r}{a} \right| dr =$$

$$= K^2 \frac{2\pi}{a} \int_0^{\infty} r e^{-r^2} dr = K^2 \frac{2\pi}{a} \left[-\frac{1}{2} e^{-r^2} \right]_0^{\infty} = K^2 \frac{\pi}{a} \Rightarrow \underline{\underline{I = \sqrt{\frac{\pi}{a}} e^{\frac{b^2}{a} - c}}}$$

2). Způsob výpočtu - užitím Laplaceova integrálu

$$\int_{-\infty}^{+\infty} e^{-(ax^2+2bx+c)} dx = 2e^{\frac{b^2}{a}-c} \int_0^{+\infty} e^{-(\sqrt{a}x + \frac{b}{\sqrt{a}})^2} dx = \left\{ \begin{array}{l} \sqrt{a}x + \frac{b}{\sqrt{a}} = t \\ dx = \frac{1}{\sqrt{a}} dt \\ (0, \infty) \rightarrow (0, \infty) \end{array} \right\} =$$

$$= \frac{2}{\sqrt{a}} e^{\frac{b^2}{a}-c} \int_0^{+\infty} e^{-t^2} dt = \frac{2}{\sqrt{a}} e^{\frac{b^2}{a}-c} \frac{\sqrt{\pi}}{2} = \underline{\underline{\sqrt{\frac{\pi}{a}} e^{\frac{b^2}{a}-c}}}$$
